

УДК 821.111(73)-320 Генрі

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ “НЬЮ-ЙОРК” У НОВЕЛІСТИЦІ О’ГЕНРІ**Гончаренко А. С.**

У статті розглядаються одиниці, які утворюють лексико-семантичне поле “Нью-Йорк”, а також засоби їхнього вираження. Інтерпретація О’Генрі американського урбаністичного простору подається крізь призму ключових семантичних центрів: ядерного гіпероніму “The Big City”/ “Велике Місто” та антинімічних гіпонімів “Bagdad”/ “Багдад” та “Leviathan”/ “Левіафан”.

Ключові слова: Нью-Йорк, гіпонім, гіперонім, лексема, урбанія, Велике Місто, орієнтальне місто.

В статье рассматриваются единицы, образующие лексико-семантическое поле “Нью-Йорк”, а также средства их выражения. Интерпретация О’Генри американского урбанистического пространства подается сквозь призму ключевых семантических центров: ядерного гиперонима “The Big City” / “Большой Город”, а также антинимических гипонимов “Bagdad” / “Багдад” та “Leviathan” / “Левиафан”.

Ключевые слова: Нью-Йорк, гипоним, гипероним, лексема, урбанія, Большой Город, ориентальный город.

The article analyzes the units forming lexical-semantic field “New York” as well as the means of their expression. O’Henry interprets the American urban space through key semantic centres: the core hyperonym “The Big City” and the antinomial hyponyms “Bagdad” and “Leviathan”.

Key words: New York, hyponyme, hyperonyme, lexeme, urban space, the Big City, oriental city.

“Місто – це дискурс, дискурс по суті мовний: місто промовляє до своїх мешканців, ми спілкуємося мовою свого міста, міста, в якому існуємо, просто живучи в ньому, гуляючи його вулицями, вивчаючи його”.

(Ролан Барт “The City and the Sign”)

Урбанія як соціокультурний феномен виступає, за твердженням сучасного дослідника американської топографії Дж. Р. Шота, “символом сучасності на межі між трансформацією минулого у майбутнє” [9, с. 577]. Матриця міського буття моделюється у різномірних смислокодах, що індукують власну концептосферу міста як квінт-есенцію національної ментальності і національного образу світу. Впродовж останніх десятиліть топос американського великого міста становить значний інтерес для знаних соціологів, культурологів, літературознавців і географів США. Відомий американський дослідник, професор архітектури М. Майлс наголошує на “сценарності” міського буття [7]; соціолог Л. Кастелло стверджує існування “територіальної ідентичності” і розуміє людину як “атрибут місця” [6]; професор географії А. Аккерман працює в ключі філософського урбанізму [3]; професорка урбаністичної соціології Жанет Л. Абу-Лагод пише історію- і соціографію великих міст: Нью-Йорка, Чикаго та Лос-Анджелеса [2]; відомий літературознавець Д. Бренд вивчає американську урбанію крізь призму творчості письменників XIX ст. [5]. Різновекторність і полісемантика сучасних досліджень урбаністичного простору США доводять перспективність даного аспекту для подальшого літературознавчого і лінгвістичного аналізу.

Ми ставимо за мету проаналізувати новели О’Генрі крізь призму топографічної домінанти Нью-Йорка, що, у світлі сучасної глобалізації та полікультурності, набуває надзвичайної ваги. Структурний аналіз лексичних та стилістичних засобів вираження лексико-семантичного поля “Нью-Йорк” дозволить говорити про “Велике Місто” як специфічний топос, що є одним з ключових для формування письменницької візії, а отже, і для розуміння американського образу світу.

Нью-Йорк потрапляє до фокусу уваги О'Генрі в 1902 р., коли письменник зводить перше і навічне знайомство із містом, і останнє надалі гнучко інкорпорується в ядерну структуру світосхеми письменника, постаючи константним топографічним фреймом урбаністичних циклів новел "Голос Великого Міста", "Чотири Мільйони" та "Палаючий світильник". Досить часто О. Генрі використовує образ Нью-Йорка в "ковбойських" та "південних" циклах на текстуально-семантичному рівні: як своєрідний інструмент масштабування американської дійсності, а також як опозицію до реалій провінційної периферії. Проте щоразу Нью-Йорк набуває нових оригінальних, іноді розлогих, а частіше досить лаконічних авторських оцінок, інтерпретацій, візуалізацій.

Постаючи перед читачем пульсуючим центром американської культури та історії, стратегічним елементом американської ментальності, ризоматичним зрощенням різнопов'язаних реалій життя і мислення пересічного американця, о'генрівський Нью-Йорк заразом втілює дихотомію письменницького ставлення до Великого Міста. Прихисток, Дім, Сховок, Притулок, Захисток, єдине не лише місто, але й місце, де, за свідченням самого О'Генрі, він міг творити і відчувати, поглинати й ефективно відтворювати квінтесенцію життя: скорботу і радощі простолюду, затиснутого в лещата залізобетонної урбанії, Нью-Йорк має й демонічну іпостась. Велике Місто нехтує людською індивідуальністю; в динаміці руху сталеві цивілізаційної машини людина стає мізерною заледве-особистістю, і доля її – це доля мільйонів невдач, яким не пощастило втілити американську мрію в життя. Вибракувана, загублена і забута, маленька людина О'Генрі блукає артеріями Великого Міста і нічого особливо не прагнучи, ідентифікує себе із натовпом і не переймається власною долею. Уникаючи психологічної живописності, О'Генрі дає своєму герою ситуативний шанс самотужки "детермінувати" себе – етично, морально, навіть естетично.

"Місто примирює людей: не тому що воно добре, а тому що значне, тому що людина віднаходить себе в іншому масштабі і змиряється", – означає урбаністичну перспективу о'генрівської новелістики відомий російсько-американський письменник і журналіст Петр Вайль [1, с. 431]. Із цим складно погодитися, адже в О'Генрі фетишизація міського простору відсутня, а його гуманістична настанова на самоцінність людської долі раз у раз піднімає героя на боротьбу (хоча й в масштабах власного мікрокосму) з буденністю, сірістю і невиразністю.

Широко експлуатована американським новелістом топографіко-соціальна проблематика Великого Міста актуалізує численні антиномічні проєкції авторської думки в аксіологічних та онтологічних категоріях, серед яких: "Я – Інший", "життя – виживання", "заможність – злиденність", "урбанія – природа", "натовп – перехожий", "людина – місто" та ін. Репрезентація Великого Міста в О'Генрі маркована численними зображальними засобами, які, власне, і формують фреймове поле образу "Нью-Йорка" в індивідуально-авторській картині світу.

Чуттєво-образна настроєвість урбаністичного простору о'генрівського міста народжується з потоку сюжетних біфуркацій і базується на дихотомії "Рай – Пекло". Автор водночас і милується містом, і жахається, навіть ненавидить його, проте ми щоразу не певні того, чи щирі ці переживання і ця роздвоєність письменницького відчуття, чи сюжетно-композиційний задум твору не нав'язує автору ту чи іншу тональність. Залишаючи це питання відкритим, ми сподіваємося знайти відповідь на текстуальному рівні творів О'Генрі.

Фактично, лексико-семантичне поле "Нью-Йорк" групується в О'Генрі навколо лексеми "The Big City" ("Велике Місто") і двох опозиційних ядерних гіпонімів: "Багдад" ("Bagdad") і "the Leviathan" ("Левіафан") як втілення, відповідно, міфічного Міста на Горі, американського "Райського Саду" необмежених можливостей і казкового багатства, та деміфологізованого міста невдач і розчарувань, ненависного "соціального Пекла". Прикметно, що словосполучення "big city" з неозначеним артиклем "a" О'Генрі вживає стосовно інших великих міст (Сан-Франциско, Новий Орлеан, Сан-Антоніо та ін.), за рахунок яких письменник періодично розширює свою новелістичну географію. Натомість Нью-Йорк маркований вживанням означеного артикля і написанням з великої літери "The Big City":

"In *the big city* the twin spirits Romance and Adventure are always abroad seeking worthy wooers" ("**The Green Door**" / "**Зелені двері**", 1904).

"In other words, of the Voice of *the Big City*" ("**The Voice of the City**" / "**Голос великого міста**", 1905).

“They came out of the West together, where they had been friends. They came to dig their fortunes out of *the big city*” (**“The Duel” / “Двобій”, 1906**).

The big city is like a mother's knee to many who have strayed far and found the roads rough beneath their uncertain feet (**“Supply and Demand” / “Попум і пропозиція”, 1908**).

“In *The Big City* a man will disappear with the suddenness and completeness of the flame of a candle that is blown out” (**“The Sleuths” / “Шукачі”, 1911**).

“When the forefinger of twilight begins to smudge the clear-drawn lines of *the Big City* there is inaugurated an hour devoted to one of the most melancholy sights of urban life” (**“Ulysses and the Dogman” / “Уліс і собачник, 1911**) [8].

Належність вищенаведених прикладів до новелістичних збірок і циклів різних років (“Чотири Мільйони”, “Голос Великого Міста”, “Ділові люди”, “На вибір”) демонструють лінійність письменницької думки і струменевість його життєвої філософії. З точки зору лінгвістики, привертає увагу почергове написання перифрази “The Big City” з великої і малої літери, яке ми розуміємо як контекстуально зумовлене.

Для О'Генрі Нью-Йорк дійсно був Великим Містом, що вражало своїми коло-сальними масштабами і густою заселеністю. Недарма письменник раз у раз наголошує на цифрі чотири мільйони і навіть виносить її у назву однієї зі своїх урбаністичних збірок. Доречно згадати історіографічну розвідку Жанет Л. Абу-Лагод “New York, Chicago, Los Angeles: America's Global Cities” (1999), у якій авторка зазначає, що “на зламі століть Нью-Йорк став дійсно великим містом; кількість його населення досягла межі у 3,5 млн, і це укрупнення значно зміцнило “голос” міста” [2, с. 76]. Дослідниця вживає формулювання “Great New York City”, розширюючи вихідну назву New York City і семантично наповнюючи її новим змістом. Нью-Йорк не просто Велике Місто, воно Величне, його промислові потужності неймовірні, воно об'єднало навколо себе мільйони, і вони здобули спільний голос. Дослідниця вживає термін “the voice”, і цей номінатив влучає безпосередньо в серце урбаністичної філософії О'Генрі, для якого душа міста вокалізується в унісонному, але різноголосому звучанні людських долі – неповторному голосі Великого Міста. Однойменний цикл новел “The Voice of the City” у хрестоматійному російському перекладі відомий під назвою “Голос Великого Міста”, що знову відсилає нас до засадничої о'генрівської перифрази – “The Big City”, хоча в оригінальній назві циклу прикметник “big” відсутній.

Дискусійною залишається етимологія вживання Ж. Л. Абу-Лагод прикметника “great” – панорамна симфонія Нью-Йорка за півстоліття до О'Генрі була представлена в поезіях Волта Вітмена, найвідоміші з яких: “The Great City”, “Mannahatta”, “The City of Ships”, “The City of orgies”. Як і Вітмен, О'Генрі певний час працював на журналістській ниві, навіть видавав власний часопис “The Rolling Stone”. І саме професійною спеціфікою пояснює американський дослідник Дана Бренд спільне для письменників і нехарактерне для попередніх століть американської літератури зміщення акцентів з площини природної, фронтірної у простір урбаністичної цивілізації. “Урбанія молодіші американської культури – її космополітизм, секулярність – оголилася передусім у журналістиці прибережних міст”, – пише дослідник у науковій розвідці “The Spectator and the City in the 19th century American Literature” [5, с. 65]. Так чи інакше, можна з упевненістю вважати Вільяма Сідні Портера, вихідця з невеликого провінційного містечка Грінсборо, що в Пн. Кароліні, першим прозовим співцем Нью-Йорка. О'Генрі пише історію свого Великого Міста близько 8 років, і за цей час з-під його пера виходить понад півтори сотні новел, об'єднаних спільною урбаністичною тематикою.

Периферійний топонім “Bagdad” / “Багдад” розширює фреймове поле “Нью-Йорк” за рахунок розгалуженої системи символів, що мають експліцитну семантичну прив'язку до орієнтальних, східних мотивів і втілюють концепти багатства (матеріального, рідше – духовного), процвітання, безтурботності і, в рамках о'генрівської стратегії “непередбачуваності випадку, що чекає за рогом”, усього потаємного, магичного та містичного, що приховує місто. Знаковими видаються наступні приклади:

The spectacle of *the money-caliphs* of the present day going about *Bagdad-on-the-Subway* trying to relieve the wants of the people is enough to make *the great Al Raschid* turn *Haroun* in his grave. If not so, then the assertion should do so, *the real caliph* having been a wit and a scholar and therefore a hater of puns (**“Discounters of Money” / “Позичальник”, 1909**) [8].

Сатиризуючи сучасне йому консумеристське суспільство, О'Генрі використовує неологічну лексику для протиставлення духовного і матеріального рівнів буття – the money-caliphs, втілення американської капіталістичної мрії, “грошові мішки” та the real caliphs, духовні багатії, філософи, науковці, діячі мистецтв і просто філантропи, серед яких найбільше письменнику імпонує постать арабського халіфа VIII – поч. IX ст. н. е., Гарун аль-Рашида (Харун ар-Рашида). О'Генрі грає словами: замість “великий Гарун аль-Рашид перевернувся би в могилі” він говорить “великий аль-Рашид обернувся б Гаруном у могилі”, де дієслово “обернувся б” семантично позначає водночас: “стати Гаруном” і “перевернутися на інший бік”. О'Генрі невтомно іронізує: він відверто акцентує на своєму каламбурі і на самому факті його існування форматом черговий каламбур – якби сучасні звичаї не засмутили старого халіфа, йому, як людині мудрій і вченій, дошкулили б невдалі дотепи письменника.

Night had fallen on that great and beautiful city known as *Bagdad-on-the-Subway*. And with the night came the enchanted glamour that belongs not to *Arabia* alone. In different masquerade the streets, bazaars and walled houses of the occidental city of romance were filled with the same kind of folk that so much interested our interesting old friend, the late *Mr. H. A. Rashid*. They wore clothes eleven hundred years nearer to the latest styles than *H. A.* saw in *old Bagdad*; but they were about the same people underneath (**“What You Want” / “Чого забажаєте”, 1910**) [8].

Як і в попередньому прикладі, тут знаходимо оказіоналізм “Bagdad-on-the-Subway” (“Багдад-над-Підземкою”), в семантичній структурі якого О'Генрі поєднує діаметрально протилежні семантичні схеми: “таємничість східного міста” і “простір урбанії, закутої в сталеві обладунки цивілізації”. Вживання топонімів “старий Багдад” та “Аравія”, а також наявність у тексті східних реалій (маскарад, базар, орієнтальне місто) створюють хитку атмосферу містичності, яка, тим не менш, миттєво розвіюється, варто лише письменнику створити стилістичний зсув, назвавши старого аль-Рашида “Мр-ом Г. А. Рашидом”, таким собі комівояжером чи клерком нижчої ланки з візитівкою в руках.

Dusky kings and princes have found *our Bombay of the West*; and few be their trails that do not lead down to Broadway on their journey for to admire and for to see (**“Seats of the haughty”/ “Пуха і сідла”, 1906**) [8].

На аналогії з іншим Великим Містом східного ареалу О'Генрі конструює виразну метафору, іменуючи Нью-Йорк “Бомбеєм Заходу”, до гостинних обійм якого поспішають смагляві королі та принци. Але з розгортанням сюжету стає очевидно, що це не правителі таємничих східних земель, а розбагатілі скотарі і золотошукачі, що приїждять до міста не в пошуках вишуканих естетичних насолод, а задля тривіальних філістерських утіх. Розважальний елемент імплікує соціальну сатиру письменника.

The great city of *Bagdad-on-the-Subway* is caliph-ridden. Its palaces, bazaars, khans, and byways are thronged with *Al Rashids* in divers disguises, seeking diversion and victims for their unbridled generosity. [...] Until dawn you might sit on the enchanted rug and listen to such stories as are told of the powerful *genie Roc-Ef-Ef-Er* стилизованное написание амер.фамилии who sent *the Forty Thieves* to soak up the oil plant of *Ali Baba*; of the good *Caliph Kar-Neg-Ghe*, who gave away palaces [...] (**“A night in New Arabia” / “Ніч у Новій Аравії”, 1908**) [8].

На стилістичному рівні даний блок характеризується наявністю східних реалій (палаці, базари, караван-сараї), де аль-рашидами називають вже цілий клас шукачів пригод і любителів особливого колориту Великого Міста. Стилизоване написання прізвищ всесвітньо відомих американських мільйонерів Дж. Рокфеллера та Д. Карнегі, яких О'Генрі називає “джинами” і “каліфами”, задовольняє водночас два прагнення письменника – максимально “орієнталізувати” свою оповідь і з раблезіанським запалом висміяти вади американського суспільства споживання, заснованого на хибних цінностях, бездуховного і збайдужілого.

Without a doubt much of the spirit and genius of the *Caliph Harun Al Rashid* descended to the Margrave August Michael von Paulsen Quigg (**“A Bird of Bagdad” / “Багдадський птах”, 1905**) [8].

Письменник виносить у назву новели топонім “Bagdad” / “Багдад”, завдяки чому остання набуває східних обертонів і одразу сигніфікує експліцитну контексту-

альну вертикаль новели. Образ аль-Рашида О'Генрі, ймовірно, приміряє на себе – не дарма мотив мандрування вулицями рідного міста в пошуках пригод і нових вражень неодноразово виринає в урбаністичному блоці новел письменника. О'Генрі й сам полюбляв блукати вулицями Великого Міста, яке давало йому багатий матеріал для літературного опрацювання.

Цілком протилежний фреймовий пласт урбаністичних новел О'Генрі групується довкола гіпероніму “the leviathan”, що висвітлює інший бік Великого Міста – його аморальність, прегнантність злом і зіпсутість. О'Генрівські новели пропонують широке лексичне поле зображення Нью-Йорка – від пустотливого кепкування з його вад до злісної соціальної критики. На загал, мова письменника позбавлена труйної ексцентрики; він досить стриманий у судженнях. Разом з тим стилістична пишність новел дозволяє останнім звучати гостро, дошкульно і соціально-критично.

Одним зі змістоорганізуючих центрів негативного інваріанту лексико-семантичного поля “Нью-Йорк” постають okazionalizmi: “*little old Noisyville-on-the-Subway*” (“Галасвіль-над-Підземкою”), “*Tarrytown-on-the-Hudson*” (“Стоп-машина-на-Гудзоні”) (“*The Duel*” / “*Двобій*”, 1906); “*Yaptown-on-the-Hudson*” (“Теревеньбург-на-Гудзоні”), “*old Badville-near-Coney*” (“старий Лиховіль-біля-Коні”) (“*A Tempered Wind*” / “*Вітер вщух*”, 1904) [8]. Даний пласт лексики персоніфікує місто, зображує його з нового ракурсу, надає його силуету гостроти, енергійності та іронічності.

Дещо більш суворого звучання набуває метафора “*the city as “The Wood”*”, яка з'являється у новелі “*Discounters of Money*” / “*Позичальник*”: “*And now follows the Story of the Millionaire, the Inefficacious Increment, and the Babes Drawn from the Wood*” [8]. До того ж семантичного поля належить і метафора “*the Jungle*”, що лунає у назві новели “*Babes in the Jungle*” / “*Немовлята в Джунглях*” (1910) [8], і обидві вони слугують для репрезентації мотиву людини, загубленої в непрохідних хащах, у даному випадку – в нетрях Великого Міста.

Надалі спостерігається семантична градація дескрипцій Нью-Йорка в бік демонізації образу: “*cosmopolitan city*” / “*місто-космополіт*” (“*A Tempered Wind*” / “*Вітер вщух*”, 1904) → “*the great city of razzle-dazzle*” / “*метушливе місто*” (“*Lost on Dress Parade*” / “*Мишурний блиск*”, 1906) → “*a head waiter*” / “*місто-офіціант*” (“*Conscience in Art*” / “*Сумління в мистецтві*”, 1908) → “*the Caoutchouc City*” / “*місто роззяв*” (“*A comedy in Rubber*” / “*Комедія допитливості*”, 1908) → “*bumptious little town*” / “*нахабне містечко*” (“*A Tempered Wind*” / “*Вітер вщух*”, 1904) → “*the corn-fed metropolis*” / “*відгодована метрополія*” (“*The Champion of the Weather*” / “*Чемпіон погоди*”, 1911) → “*the wicked city*” / “*зіпсуте місто*” (“*Extradited from Bohemia*” / “*Вилучення з лав богему*”, 1908) → “*a leech* / *п'явка*, [...] *a juggernaut* / *міфічний монстр Джаггернаут*, *a Moloch* / *Молох*, [...] *the leviathan* / *Левіафан*” (“*The Duel*” / “*Двобій*”, 1906) [8].

І все ж переможний життєствердний акцент О'Генрі ставить у новелі “*The Duel*” / “*Двобій*”, в якій пропонує нищівні, цілковито розгромні метафори Нью-Йорка, що повністю деміфологізують місто як таке, зводять його до рівня хтонічного монстра. О'Генрі нарешті вирішує для себе питання природи Нью-Йорка: Велике Місто ані добре, ані зле, його можна любити чи ненавидіти, але сутність його залишається незмінною – це людський конденсат, мурашник, “*ant-hill*” (“*The Duel*” / “*Двобій*”, 1906) [8], подібний до того, про який Вільям Вордсворт сказав “*Rise up, thou monstrous ant-hill on the plain of a too busy world! Before me flow, Thou endless stream of men and moving things!*” (“*The Prelude*”, 1798–1805) [10].

О'Генрі тлумачить Велике Місто амбівалентно, називаючи його “*ragged purple dream*” / “*зазубреною пурпуровою мрією*”, [...] “*the wonderful, cruel, enchanting, bewildering, fatal, great city*” / “*чудовим, жорстоким, чарівним, бентежним, фатальним, величним містом*”. Нью-Йорк був для письменника “містом, що дихало нестримною веселістю, коханням, ненавистю, усіма пристрастями, що відомі людству”.

Отже, лексико-семантичне поле “Нью-Йорк”, що характеризує урбаністичний кластер новелістики О'Генрі, позначене наявністю фреймового гіпероніма “*The Big City*” (“*Велике Місто*”), семантика якого розкривається у двох периферійних гіпонімах “*Bagdad*” (“*Багдад*”) і “*the Leviathan*” (“*Левіафан*”). Східна символіка Багдада насичує новели нью-йоркських циклів мотивами процвітання, збагачення, втілення американської Мрії і концепту “*self-made man*”, в той час як польова структура гіпоніму “*the*

leviathan” / “Левіафан” унаочнює негативний бік семантики Великого Міста – його безжальність щодо маленької людини, його моральну зіпсутість, його загрозливість. О’Генрі персоніфікує Нью-Йорк: він дає місту голос і, з допомогою розгалуженої системи стилістичних засобів і тропів, закодує його амбівалентне звучання в літературному творі.

Література

1. Вайль П. Геній міста / Петр Вайль; послесловие Льва Лосева. – М. : Астрель: CORPUS, 2011. – 448 с.
2. Abu-Lughod J. L. New York, Chicago, Los Angeles: America’s Global Cities / J. L. Abu-Lughod – Minneapolis : The University of Minnesota Press, 1999. – 585 p.
3. Akkerman A. Philosophical urbanism and deconstruction in city-form: an environmental ethos for the 21st century [Електронний ресурс] / A. Akkerman // The structurist. – 2003/2004. – 43/44. – P. 48–53. – Режим доступу:
https://homepage.usask.ca/~akkerman/geog346/struct04_48_53.pdf. – Назва з екрана.
4. Barthes R. The City and the Sign: an Introduction to Urban Semiotics, M. Gottdiener, and Alexandros Ph. Lagopoulos / R. Barthes – New York: Columbia University Press, 1986. – P. 86–99.
5. Brand D. The Spectator and the City in the 19th century American Literature / D. Brand – New York : Cambridge University Press, 1991. – 251 p.
6. Castello L. City & time and places: bridging the concept of place to urban conservation planning [Електронний ресурс] / L. Castello. – 2006. – PP. 59–69. – Режим доступу:
<http://www.ct.ceci-br.org>. – Назва з екрана.
7. Miles M. Art, Space and the City. Public art and urban futures / M. Miles – London : Routledge, 1997. – 161 p.
8. O. Henry. Short Stories [Електронний ресурс] / O’Henry // Literature Collection. – Режим доступу:
http://www.literaturecollection.com/a/o_henry/58/. – Назва з екрана.
9. Short J. R. Imagined Country / J. R. Short. – London : Routledge, 1991. – 253 p.
10. Wordsworth W. The Prelude of 1805 in Thirteen Books [Електронний ресурс] / W. Wordsworth // Global Language Resources. – 2001. – Режим доступу:
http://ebooks.gutenberg.us/DjVu_Collection/DJEDS/WORDSWORTH/PRELUDE_1805/Download.pdf. – Назва з екрана.